

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. szeptember 19.

Csütörtök.

XX. évfolyam. 74. szám.

Előfizetési árak:

Ezész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyesszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részeit illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasáb a petisórért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Az új irány.

Benne vagyunk a választások forga-
tagában. Az összes pártok megjelentek a
harc téren s folyik a háborúság az új, a
tisztá mandátumért. Leggyatrább formában
az Ugron-párt jelenik meg a fórumon. A
párt vezére ép a választások előestéjén
vonult vissza a politikai küzdőtérre.
Anyagilag tönkre jutva, politikai erkölcsi-
ben súlyosan kikezdve, ott hagyta a vezér
a maga párthiveit, boldoguljanak, ahogy
tudnak, nélküle. Vajjon Ugron nélkül
létezik-e még Ugron-párt, nem tudjuk.
Lehet, hogy létezik, ámbátor az a körül-
mény, hogy ez a párt az egyedüli, mely
nem adott általános, az egész országnak
mint szóló programot, arra enged követ-
keztetni, hogy mint közös irányítás alatt
álló, szervezett párt, az Ugronizmus meg-
szűnt létezni s csak egyes emberek foly-
tatják még az Ugron zászlója alatt a ke-
vés dicsőséget ígérő guerilla harcokat.

Ily viszonyok mellett nem igen szá-
mithat az a párt jelentősebb számbeli
gyarapodásra, pedig tekintettel arra, hogy
a Bánffy által gyakorolt erős nyomás
megszűnt, hinni lehetett, hogy az Ugron-
isták kihasználva az antiliberális áramlatot,
ismét oly erős számban fognak vissza-
kerülni a házba, mint a milyen számban
az utolsó előtti parlamentben voltak kép-
viselve.

De a Kossuth-párt helyzete sem vala-
mi kedvező. Mindazonáltal a Kossuth-
párt, tekintettel arra, hogy az ország egész
vidékei még mindig erősen függetlenségi
érzelműek, ismét jelentékeny számban
fog visszatérni a házba. Sőt meglehet, hogy
a rossz vezetés dacára még szaporodni is
fog, mert az ellenzéki s főleg a liberális
ellenzéki áramlat adott viszonyok mellett
a Kossuth-pártnál kénytelen hajlékot
keresni.

A néppártról ismét elmondottuk
véleményünket s még Bánffy uralma alatt
felhívtuk a liberális közvélemény figyel-
mét arra a szivós, céltudatos szervezkedésre,
melyet ez a párt az egész országban
kifejtett.

A fúzió létrejötte azonban erősen meg-
akasztotta ezt a pártot további terjeszke-
désében.

Ha meg is szaporodik ez a párt egy
pár taggal, az ép oly kevésbé érintheti a
parlament jövő képét s működésének vár-
ható eredményeit, mint ahogy a Kossuth-
pártnak néhány taggal való szaporodása
nem befolyásolhatja a ház rendes műkö-
dését.

Mert ha a Kossuth-párt növekedésével
erőben nyerne is a közjogi ellenzék, vi-

szont a liberalizmus is legalább oly mér-
tékben és hatályban erősödnek általa. S
jóllehet erősödnek a közjogi alap a nép-
párt felszaporodásával, viszont meg ez a
szaporodás veszedelme lenne, a liberaliz-
musra nézve.

A magyar politikának eddigelé két
sarkköve volt: a dualizmus és a leberaliz-
mus. Ha a néppárttal egyidőben a Kossuth-
párt is megerősödik, e két sarkkő meg-
ingatlanul helyén marad, mert a ható
erők egymást ellensúlyozzák.

A mostan folyó választásoknál azon-
ban nemesak a liberalizmusról és a dua-
lizmusról van szó. E választások jellemző
vezérmotívumát a gazdasági kérdések al-
kotják, nemesak azért, mert ép az osztrák-
magyar vámtarifának a megállapítása, az
Ausztriával való kiegyezés nyelbeütése és
a német vámtarifának az életbeültetése
előtt folynak le a választások, hanem
azért is s főképen azért, mivel az agrár-
mozgalom kapesán a gazdasági érdekek
nyomultak előtérbe a belpolitika egész
vonalán.

A gazdasági szempontoknak az elő-
térbe nyomulása különösen erős befolyás-
sal van a szabadelvűpártra. A merkanti-
lizmus és az agrárizmus az ellenzéki pár-
toknál csak elméleti jelentőséggel bír, de
a szabadelvűpárt egész hatalmi állása és
uralmi irányzata e problémák homlokterbe
helyezésétől függ.

Ezt Széll Kálmán is érzi s azért jelen-
tette ki a ház utolsó ülésén elmondott
nagyszabású iránybeszédében, hogy nézete
szerint a Károlyi Sándor által tolmácsolt
és képviselt eszméknek, ha Károlyi benn
akar maradni a szabadelvűpártban, nem
szabad átlépnie az elmélet határvonalát.

Széll Kálmánnak eddig szerencsésen
sikerült a két ellentétes áramlatot kellő
korlátok közé szorítani. Olyan bölcsen,
olyan okosan irányította az eseményeket,
mintha csak maga az ország lelkiismerete
sugalta volna neki minden léptét és tettét.
A legnagyobb viharok közepette, amidőn
a Tisza-féle merkantilista és a Károlyi-féle
agrárius hullámok elnyeléssel fenyegették
a szabadelvűpárt egységét, ő ott állott a
hajó ormán s rendíthetetlen nyugalommal
ellentállott a legerősebb rohamoknak is.

S mivel az ország tudja, hogy sem a
szélső merkantilizmus, sem a túlsó agrá-
rizmus nem felel meg az ország érdekei-
nek, a liberális Magyarország nem fog a
nagyváradi s nem fog a göncei szózat
után indulni, hanem követni fogja azt a
férfit, aki máris hervadhatatlan érdemeket
szerzett az ország legfontosabb érdekei
körüli, a ki valósággal pedestinálva van

arra, hogy biztos kezével az ellentétek
kiegyenlítésére irányuló politikájával még
hosszu időn át vezesse az ország ügyeit.
Veritas.

VÁLASZTÁSI MOZGALMAK.

A kézdivásárhelyi városi választóke-
rület szabadelvűpártjának intéző-bizottsága
folyó hó 17-én kedden délután a Nemzeti szálló-
ban elértekezletet tartott. Az értekezletet Kupán
József kis. takarékpénztári vezérigazgató, a párt al-
elnöke vezette. Megállapították a párt közgyűlésének
idejéről szeptember 21-én szombat d. u. 5
óráját, erre az összes párttagok meghívatnak. Az
értekezlet sajnálattal vette tudomásul, hogy Kovács
Dániel pártelnök és M. Székely János pártjegyző,
mint tisztviselők, nem tarthatták meg továbbra is
tisztüket s eddigi működésükért jegyzőkönyvi kö-
szönetet nyilvánított. Az értekezlet többi tárgyát a
közgyűlés előkészítése képezte.

A Kézdivásárhely-vidéki választókerület
szabadelvűpártja szeptember 18-án, Kézdivá-
sárhelyen a „Millennium” szállóban, Pótsa
Gyula elnöke alatt népes gyűlést tartott. A ker-
ület összes községei mintegy 200 választóval voltak
képviseelve. Pótsa Gyula elnök megnyitván a gyűlést,
a szabadelvű eszmék támogatására buzdítja, majd
fölvívja a képviselő jelölt kijelölésére a jelenvoltakat.
Többek hozzájárulása után a jelenvolt intelligens
választók egyhangú lelkesedéssel Dr. Sinkovits
Ottó, szentkatolnai nagybirtokos és vármegyei köz-
gazdasági előadót kiáltották ki képviselőjelöltül s
meghívására Imecs János vezetése alatt küldött-
séget menesztettek Szentkatolnára. Megérkezvén
tartalmas szép beszédben fejezte ki programját,
melynek különösen emelkedett részei voltak a Széll
Kálmán szabadelvű kormányzásáról s a székely
kérdésről mondott beható kijelentései. Beszédét sok-
szor zajos helyeslések kísérték s végül Pótsa Gyula
pártelnök megköszönve a programbeszédet, lelkes
beszédben buzdította a pártot a kitartó küzdelemre.
A gyűlésből Széll Kálmán miniszterelnökhöz üd-
vözlő sürgőnyt küldöttek.

Az Orbai szabadelvűpárt egy töredéke e hó
16-án — mint értesültünk — összejövetelt tartott Ko-
vásnán. Hír szerint az értekezlet Enyedi Károly
kir. tanácsos s földbirtokost szándékozik felléptetni
Sándor Józseffel szemben. Enyedi Károly, a máso-
dik jelölt, Szegedről való, s állítólag e hó 22-én
fogja tartani programbeszédét. A mozgalom élén
állók győzelemre számítanak. Egyebekben: a ker-
ület lázasan készülődik szeretett jelöltje Sándor Jó-
zsef fogadtatá árá, mely mint a jelekből láthatni,
fényes lesz. A főma még beszél ugyan 3-ik, sőt 4-ik
jelöltre is; de azok még késnek az éjji homályban.

KÜLFÖLD.

Mac Kinley halála. Az Unio gyászol. A
csillagos lobogót félárboezra eresztik mindenütt, ahol
amerikaiak laknak és az egész művelt világ őszinte
osztatlan részvételének kifejezését viszi a teogeralatti
távíró Washingtonba, a Fehér Házba, amely most
elvezette gazdáját.

A buffalói véres epizód befejeztetett. Mac Kin-
ley hét napig tartó iszonyu szenvedés után meghalt.
Az erőseleki, nagyméjű ember sokáig küzdött, de

a tudománynak minden vívmánya hiábavalónak bizonyult, amikor rohamosan fogyó erőt ujjaélesíteni akarták.

Mac Kinley személyében kiváló államfő tűnt el a politika színteréről. Ha fáradszónak ellenlábasa volt is Európának, az ő világrész mégis mindenkor tiszteletben tartotta az ő politikájának hazafiságtól áthatott nemestiszta irányát és azt a célját, melyet hazájának akart elérni. Most pedig, amikor az ő temetésére készül az Új-Világ, nemcsak kötelességszerűleg, de igaz szívvél ismeri el mindenki az ő kiváló erejét. Utódja: Roosevelt ezredes eddigi alonk lett, ki a Mac Kinley politikáját követi.

EGYHÁZI ÉLET.

Meghívó.

A most anyaegyházzá alakult baróthi ev. ref. egyházköztség első lelkipásztornak beiktatására ünnepélyes istentiszteletet rendez folyó 1901. évi szeptember hó 22-én délelőtt 10 órakor, melyre minden vallásos hívót meghív teljes tisztelettel a rendező-bizottság.

Az istentisztelet sorrendje: 1. Invokáció Im bejöttünk nagy örömmel. 2. Te benned bízunk. XC. Zsolt. 1. vers. 3. Jézus hitünk fedjedelmé. CCXIX. dicsőret. 4. Beiktató-beszéd, tartja: Nt. Kóvér András, esperes. 5. A gyülekezet éneke. Ur Isten az én imádságom. V. Zsolt. 6. Imádság, tartja: Kovács Sándor ref. lelkész. 7. A gyülekezet éneke. XIV. Dics. 6. versét. 8. Székfoglaló-beszéd, Kovács Sándor ref. lelkipásztor által tartva, a ki e gyülekezetnek első lelkipásztora. 9. A gyülekezet éneke: Dicsősrünk téged Isten. LXXV. Zsolt. 10. Imádság, tartja: Balázs István. köpeczi ref. lelkész. 11. A gyülekezet éneke: Ald meg Uristen. XV. dics. 3. vers.

Jegyzet: Szeptember 22-én délelőtt 9 órakor gyülekezés a ref. paplakon (Pecz-tér 50. hsz.), innen testületileg felvonulás a templomba.

2. 1/2 órakor közeled a „Korona Szálloda” nagytérképében. Egy teríték ára 2 korona 40 fillér. Kik a közeledben részt venni akarnak, azok kéretnek, hogy jelentkezzenek t. Belle András egyházgondnoknál a nevezett nap délelőtt 9 óráig.

KÉPVISELŐI BESZÁMOLÓ.

Benke Gyula Kézdivásárhely város volt országos képviselője, a következő nyílt levélben számolt be választóinak:

„Tisztelt Választó Polgártársak!

Az országgyűlést Ő Felsége a király feloszlattatván, Önök, Tisztelt Uram, mint választó polgá-

rok, hivatva vannak, annak politikai működése felett ítéletet mondani, és jogosítva tölem, mint kit őt év előtt bizalmukkal megválasztották, megkérni, hogy ténykedéséről beszámoljak.

Midőn ezen kötelességemnek ezen nyílt levéllel megfelelni óhajtok, engedjék meg, hogy a multak kritikájával ezuttal bővebben ne foglalkozzam — legyen annak bírja a történelem — és ne soroljam fel a mult eseményeit mir azért sem, mert hisz Önök — e kerületnek tisztelt választó polgárai — folytonos érdekekkel kísérve a politikai eseményeket, egyuttal hazánk közügyeinek állapotában bealott fontosabb mozzanatairól mindig tudomással bírnak.

Megokoltabbnak vélem inkább a legközelebbi jövő némely kérdésével foglalkozni és csupán az országgyűlés alkotásairól megemlékezni.

Mielőtt azonban ezt tenném, emlékeztetnem kívánom hozni azon körülményt, hogy mily nehéz viszonyok között vette át a jelenlegi kormányelnök, Széll Kálmán, az ország ügyeinek vezetését.

Zűrzavar volt mindenütt.

S íme, Széll Kálmán kormányzásának aránylag rövid ideje alatt keresztül tudta vinni, hogy a parlamenti élet nyugalma helyre állott, az Ausztriával fennforgó gazdasági viszonyok az ország alkotmányos jogainak esorbulása nélkül rendezettek és a közélet küzdelmei megszelídültek anélkül, hogy a szabadelvű irány esorbat szenvedett volna.

Fontosnak tartom különösen azt, hogy Magyarország és Ausztria kormányai között a közügyekre nézve egyelőre a viszonyosság alapján meg egyezés jött létre.

Az Ausztriával való meg egyezés tárgyává tett egyéb ügyek, nevezetesen: a vám- és kereskedelmi-szövetség meghosszabbítása és más ezzel kapcsolatos gazdasági kérdések, remélhetőleg szinte megoldást fognak nyerni, mert nem tartom áthidalhatatlannak azon érdekellentéteket, melyek Ausztria és hazánk között ezen kérdéseknél fennállanak.

Annai tény, hogy a vámszövetség terhei első sorban a magyar iparosra nehezednek és előnyét a magyarországi mezőgazdaság élvezi, de önálló vánterületnek Magyarországra nézve haszna csak akkor lehet, ha megfelelő ipari védvámokat létesítünk. Az önálló vánterület megalkotására pedig csak akkor térhetünk át, ha mezőgazdaságunk eddigi rendszerét gyökeresen megváltoztatjuk, mert az átmeneti időszak elkerülhetlen nehézségeit csakis erős mezőgazdaság segítségével küzdhetjük meg.

Igyekezünk tehát meggyöngyöztetett mezőgazdaságunkat felsegíteni, hogy azután iparunk is erősöd-

hessen és kárpótlást nyerhessen a megnövekedő bel-földi fogyasztásban.

Az obstrukció által okozott idővesztés, az Ausztriával való rendezkedés nehézségei nagyban késleltették az országgyűlés tevékenységét. Mindazonáltal számos oly alkotás létesített, melynek egyfelől a kormány és a törvényhozás tevékenységéről, másfelől pedig azok hasznosságáról tanuskodnak.

Nevezetesen: a közigazgatás terén: a fűmél kivételes állapotok rendbehozatala, a jegyzői tanfolyam létesítése, az állatorvosi intézmény államosítása, az öntözöcsatornák felkarolása és a közigazgatási eljárás egyszerűsítése, — a humanizmus terén: az állami gyermekmenhelyek létesítése és a hét éven felüli gyermekek gondozása, — szociális terén: a birtokos és gazdasági viszony szabályozása, a gazdasági munkás és eselődöntőztár létesítése, az erdőmunkások és a dohánykertészek viszonyainak rendezése, a pénz- és hitelviszonyok terén: a nagy súlylyal bíró valutarendezés gyorsítása, — és végül közjogi terén: a választások tisztaságának, szabadságának védő és biztosító kuriai bíraskodás, valamint az összeférhetetlenségi törvény revíziója.

Ezek mindmegany alkotások, melyek a mutakozó érdekek felkarolását és felismerését igazolják.

A jövő országgyűlés feladata lesz a közigazgatás államosítása fölött dönteni. Igaz, hogy ennek létrejötte régi óhajtasunk, de nézetem szerint nem szabad megelégednünk arról, hogy a törvényhatósági autonomia volt nemzetünk mindenkor védőbástyája, melyet a nemzet politikai életéből végképp kiküszöbölni nem igen szabad.

Szükségesnek tartom továbbá a tisztviselői kar fizetésének javítását és a szolgálati pragmatika létesítését.

A jövő országgyűlésre marad továbbá az egyenes adók reformja is. Ezen adó jelenlegi formájában továbbra fenn nem tartható, mert igazságtalan és aránytalan. Reméljük, hogy az a méltányosságnak megfelelően fog megoldást nyerni.

A beállott gazdasági hanyatlás onyhítására és az ipari vállalkozás fellendítése céljából a kormány nagyobb mérvű beruházásokat tervez. Ezeknek egyik része a f. é. költségvetésben van befoglalva, a másik részét pedig a pénztári készletek nélkülözhető feleslegéből kívánja egyelőre a kormány fedezni.

Ez nagyon üdös és helyes dolog, de megvalom, nekem más az ideálom. Ideálom a független és önérzetes polgárság, mely helyzetének nehézségeit leküzdí saját erejével, mely boldogul saját emberségből, mely amaga részére csak igazságot követel és azt, hogy a társadalom

TÁRCZA.

„Malum omen.”

— Rosz jel. —

Az 1884-85-iki tanév május havának valamelyik napján, beállit a kecskeméti piarista főgymnásiumba a párisi „J. Dávid 90 Rue de Courcelles à Levallois” nevű arcképkészítő czég egy megbízottja és előnyös ajánlatot tesz az igazgatónak, Tóth Antalnak a szegedi népiskolák mostani felügyelőjének a felvételeket illetőleg.

Tanácskozásuknak eredménye az lett, hogy minket is felszólítottak (akkor jártam a VIII. osztályba) „ha kedvük tartja, levetethetik magukat.”

Hogyne lett volna kedvünk! Kedvesebb emléket aligha vihettünk volna magunkkal — az édes emlékezetem kívül — mint azon tanulótársainknak arcképeit, kikkel együtt fogjuk néhány hét múlva az érettségi vizsgálat száfőle küzdelmeit átszenvedni. Meg aztán egy pár bliezórára is volt kilátásunk. Engedélyt nyertünk tanárunktól, hogy hazafuthassunk egy kissé „rendbe szedni magunkat.” Azután ki-telepedtünk az iskola udvarára, hogy a fotografusnak furfangos masinája elé álljunk. Francia mesterünk nagy ügyesen elrendezte a huszonnyolcz (28) szám-ból álló VIII-ik osztályt.

A kicsinyek jöttek az első sorba, ezek szőnyegen ültek; a második sorba kerültek a

nagyobbak, kik székeken helyezkedtek el; a harmadik transport állt; a negyedik pedig, hogy annál jobban kitünjenek, egy emelvényen helyezkedett el. Sok baja volt szegény tatár fényképésznek a tömördek közzel, kétszer 28 kezét elhelyezni simmetrikusan — nehéz feladat. Addig-addig dugdosta aztán a sok kezét, hogy az utolsó sorban álló nyolcz embernek 16 keze közül, csupán egy látszik ki. A többi 15 mind el van barikátozva. A kicsinyek csapatából, mivel őket senki és semmi nem fedte el, mindegyiknek, mindkét első végtagja megmaradt épségben. Én is ebben a kategóriában voltam. — A kalapok is sok akadályt gördítettek eléje. Egyik hóna alatt szorongatta; másik az álla alatt tartotta; harmadik mellére fektette. Végre azokat is szépen sortírozta. Illő hangulatra, megfelelő magatartásra figyelmeztetett bennünket. Aztán ruganyos léptekkel közeledett gépjéhez, körülhordozta tekintetét még egyszer felettünk: egykottó—három. Merci bien. Köszönöm szépen, készen volt.

Mi örvendő bevonultunk az osztályba, ő pedig egy sötét kamrába bujt el ezékmókjával s nem sokára jelentette: „a kép szépen sikerült.”

Nem beszéltünk mi aztán másról egy jó darabig mint arról a nevezetes eseményről.

Hogyan fogunk kinézni? Ki lesz eltalálva, ki nem?

Ez mosolygott, mondja az egyik, annak a szemöldöke össze van ránczolva, toldja a másik; Inre

mutató ujjá ki áll, Sándornak a szeme be van hunyva. Sebaj. Majd meglátjuk...

Néhány hét múlva megérkeztek a képek. A direktor kibontja a csomagot, legelőször is a mi osztályunkét nézi. „Malum omen” mondja s kézzel-kékre adja a többi tanároknak. Mi az? Kérdik. A kép bal szögletében egy ellypsis alakú fehér csik látszik, mely négy tanuló mögött keresztül. Mi loltte ezt a képet? Sopánkodnak. A francia levele megfejtja a talányt: eltört az üveglemez azon a helyen. Az igaz, hogy némileg lerontá az arckép csoportozat értékét és különösen nem előnyös azokra, a kiket véletlenül talált, de talán még se teljesedik be a szomorú jövődőlés, talán csak nem válik komolyra a vig hangulattal odavetett szó, hogy malum omen.

Fájdalom talált!

Nagyon közel esett a baljóslatu jövődőléshez az első rosz jel. A következő hónap első és második napján, midőn a forrón sült nap nyugovóra tért, öt ember a 28 boldogan reménykedő ifju közül megbukott az érettségén.

Oh, hogy segitettem volna nekik — boldog én — ki legelőször szabadultam ki szerencsésen a fojtó légkörből! Hogy sugtam volna nekik, miért hallszik az alföldi híres rónán a kutyaugatás, szunyogdongás este jobban, mint nappal. Későn volt már. Nem segíthettünk rajtuk. Aztán sorra jött a malum omen, mint egy lidércnyomás pusztítva, megfélemlítve mindnyájunkat. Ez csak preludium, előjáték, bevezetés volt... Még ugyanazon tan-

más elemeivel szemben hasonló elbánásban részesüljön.

És én bizva-bizom és látom amagyar értelmiségben a férfias erőt, az értelmiséget, az erkölcsi felfogást, a hazafias érzést, mely mindannyibiztosítéka egy jobb jövőnek.

Hogy a kormány is át van hatva annak szükségességéről, hogy a Székelységen segíteni kell, igazolja Darányi földművelésügyi miniszter ur a képviselőházban legújabbán tett nyilatkozata, hogy: „a kormány tagjai különbség nélkül érték és érték a Székelyföldnek nehéz helyzetét és akabinettagjai különbség nélkül érzéssel viseltetnek a Székelyföld sorsa és a székely nép helyzete iránt.”

Ezen ígéret remélem nem marad csupán elhangzott szó.

S ezzel befejezem beszámolómat, böles belátásukra bizván ítélkezni fölöttem.

Azt hiszem, hogy az öt évi időköz alatt alkalmuk volt engelem közelebből megismerni és meggyőződni arról, hogy a város és a polgárság érdekeit tartottam szem előtt és igyekeztem azokat nemcsak híven és odaadással képviselni, de a legjobb akaráttal előmozdítani is.

Továbbra is nagybeesű jóindulatukba ajánlva magam, maradok

hazafias üdvözléssel

igaz hívők

Benke Gyula.

Budapest, 1901. szeptember 15-én.

Szobrot a Himnusz szerzőjének.

A kászoniakabfalvi fürdőn az idén is, mint minden évben, Petőfi-ünnepélyt rendezett az ott fürdőző lelkes közönség. Ezen ünnepélyen — melyről lapunkban annak idején részletesen megemlékeztünk volt — Szilágyi Sámuel, egy debreczeni biztosító-intézeti hazafias főtitkár az azon indítványt tette, hogy a Himnusz halhatatlan költőjének, Kőlcsey Ferencnek ép úgy, mint a szózat írójának, Vörösmarty Mihálynak, nemzeti közadakozás útján szobor emeltessék a haza szívében Budapesten s egy ily irányú mozgalom megindítására a nemzet jelenleg élő nagy költője: Jókai késsék fel a kászoni fürdőn időző Petőfi-ünnepélyt rendező bizottság által.

Ezt az indítványt elfogadták s a rendező bizottság nevében Szilágyi Sámuel és dr. Balog

Vendel kézdivásárhelyi ügyvéd a következő levelet intézték Jókai Mórhoz:

Méltóságos uram!

Petőfi Sándor halhatatlan emlékü költőnk halálának évfordulóját a K. vásárhely város közelében fekvő Kászoni fürdőn a fürdőző közönség évről-évre megszokta ünnepelni. Az idén tartott emlékünnepelel alkalmával azon indítványt tetetett, hogy kéretnek fel méltóságod az ünnepély rendező bizottság által, miszerint a sajtóban szólna fel a hazafias magyar közönséget, hogy Kőlcsey Ferencnek, a Hymnus lángszellemü költőjének e haza szívében: Budapesten, nemzeti közadakozás útján emelendő szobrára gyűjtés indíttassék meg.

Ezen ünnepély rendező bizottság utasítása alapján bátrak vagyunk Méltóságodhoz, mint nemzetünk jelenleg élő legnagyobb költőjéhez és kosszorús irójához fordulni az iránt, hogy legyen kegyes kimagasló tekintélyénél fogva, egy hírlapi felhívásban oda hatni, hogy Kőlcsey Ferenc szobrára a gyűjtés megindíttassék s az éppen úgy, mint a „Szózat” költőjének Vörösmarty Mihálynak szobra, nemzeti közadakozás folytán testet öltözzön.

Méltóságod a magyar klasszikus kor nagy alakjai közül való s méltán remélhetjük, hogy remekíróink eme jeles: Kőlcsey Ferenc szobrának létesítése iránti felhívása nem fog eredménytelen lenni.

Igaz, hogy a szobor létesítésére az alkalmosszerűség nem oly kedvező, mint a Vörösmarty szobraénál, melyet a százéves forduló hozott felszínre; de tekintve, hogy a „Himnusz” minden hazafias és nemzeti ünnepélyünkön, hol megnyitót, hol bezáróképen, so éban és dalban folyton zengjük s a „Paranczis” írója a magyar ifjúság böles oktatója marad az idők végéig: illő, hogy azoknak halhatatlan szerzője a magyar nemzet előtt teljesen ismert alakká váljék, szobra állandóan szemünk előtt legyen.

Tisztelettel kérjük tehát Méltóságodat kegyeskedjék ezen kérésünket meghallgatni s a szobor létesítésének kiviteli módját láng lelkének mély egyszerűségével megtalálni.

Melyek után maradtunk Méltóságodnak Kászoni fürdő „Petőfi-ünnepélyt rendező bizottsága” nevében.

Meghívas.

A Kézdivásárhely városi választó kerületszabadelvű pártja szombaton, szeptember 21-én délután 5 órakor, a „Nemzeti Szálló” nagyter-

mében közgyűlést fog tartani, a melyre városunk mindenrangú és rendűszabadelvű párti választó polgárát hazafias tisztelettel meghívjuk.

Kézdivásárhely, 1901. szept. 18.

A szabadelvű párt elnöksége.

NAPI HIREK.

— Kézdivásárhely város központi választmánya szeptember 15-én Dr. Török Andor polgármester elnöke alatt tartott ülésében határozott az új képviselőválasztás felől. A választás idejéről október hó 5-ik napja (szombat) reggel 8 óráját tűzte ki, helyéül a tanácsház nagytermét. Választási elnökül Dr. Török Andor polgármestert, helyettes elnökül: Nagy Károly árvaházi igazgatót, jegyzővé: Biró Sándor polg. fiúiskolai segédtanárt, helyettes jegyzővé: Lakatos Kálmán városi adókönyvelőt választották meg. Minderről a választókat falragaszokon fogják értesíteni.

— Képviselői beszámoló. Benke Gyula városunk volt érdemes képviselője meghülés miatt nem jöhettve le, egy rövid, de tartalmas nyílt levélben számolt be a múlt országgyűlésről. Ez a nyílt levél a választók mindenikének elküldetvén s lapunk mai számában is közölve lévén, mindenki előtt teljes világításba helyezi a Száll kormány álláspontját az ország érdekében végzett helyes irányu, munkálkodást, a melyben bár erről szerényen hallgat a beszámoló-nem csekély része volt érdemes képviselőnknek is, mint a legnekezebb, a legtöbb szakképzettséget igénylő reszort munkasának: a zárszámadási bizottság előadója. Arról is hallgat a beszámoló, a mi volt képviselőnk választókerülete: e város mint erkölcsi testület, továbbá összes humán intézeteink s minden egyes hozzáfutóló választója érdekében oly lelkesen igyekezett elvégezni. Tudják, ismerik ezt azonban választói, a szabadelvű párt tagjai egyenként és összesen is s mint halljuk, egyhangú lelkesedéssel ismét őt fogják a szombati nagy pártgyűlésen a jövő ciklusról is jelölni.

— Derék honvédek az őszi nagy gyakorlatokról szeptember 16-án, hétfőn, délelőtt 9 órakor érkeztek haza Kézdivásárhelyre, a legjobb conditio-ban. A vasut állomásánál, különösen a katonákhoz közelebb álló, intelligens körökből igen sokan jelentek meg vitéz honvédek fogadására. — Örömmel jegyezzük föl hogy a mostani nagygyakorlaton is, mint mindig, oly kitűnően, viselték magukat vitéz honvédek, hogy Waldstetten főfelügyelő a legmelegebb elismeréssel nyilatkozott zászlóaljunk, illetőleg az egész 24-ik honvéd gyalogezred kiváló kiképzéséről.

— Betörés az adóhivatalba. Vakmerő betörést követtek el Kézdivásárhelyen szeptember 16-án. Eddig ismeretlen tettesek fényes nappal déli 12 és 2 óra közt álkulesok segítségével felnyitották a m. kir. adóhivatal összes ajtóit s a kisebb pöntári szekrényből 2000 koronát meghaladó készpénzt raboltak el. A nyomozás folyik.

évben, az utolsó napokban futótűzként terjedt el közöttünk a szomorú hír, hogy osztályunk egy ügyes tagja, egy budapesti előkelő család gyermeke megöregült. A hír igaznak bizonyult. Kivitték szerencsétlen társunkat a Bakula-féle gyógyintézetbe, hol sikerült őt gondos ápolással lassan-lassan ki gyógyítani. Jól emlékszem. Hányszor mentünk ki csapatostul a hatalmas távolságra eső kórházhoz, hogy bajtársunkat legalább az ablakon keresztül láthassuk... Hasonló sors érte valamivel későbbben egy másik társunkat. Nyitára került s mint másodéves theologus üldözési mániába esett Szegénynek pályája kezdetén kellett megválni szorétó társaitól.

S bár mi den megtörtént, minden lehetőt megtettek, megmenteni nem tudták, a Lipót-mezej nagy háza került. Az élők közül a holtak birodalmába...

A legmegrendítőbb hír mégis Budapestről jutott füleinkhez. Az érettségi követő téli hónapok napján a hírlapok hasábjai egy öngyilkossági esetet tárgyalnak részletesen.

Az öngyilkos osztálytársunk volt. Egy gazdag alföldi család szép reményekre jogosító sarja. A mi kedvencünk, az osztály szépvirága, disze. Rajta igazán kétszeresen teljesedett a malum omen, mert ő egyike volt ama négynek, kiken a fehér ellipsis keresztül megy az arcuképen.

Első éves orvosnövendék volt.

Megsajnáljuk, megkönyeztük, aztán elhallgatunk róla....

Karácsony harmadnapján hoz a posta egy gyászszegélyű jelentést. Tágra nyitott szemekkel olvasom róla újra egy osztálytársam halál hírt. Pap volt. Erőtől duzzadó fiatal ember. Dies, göndör, székefűrt tanárjelölt. Probált mindent sorra járta a fürdőket. Hasztalan. Letarolta őt ölte virágában a fagyos tél.

Egymás mellett állanak aképen az előbbivel...

Ide sorozom — bár nem tartozik szorosan a malum omen keretébe az az eset — hogy írásbeli érettségünk elkészítése után árván maradtunk. Meghalt a masinistánk is Dr. Say Móricz főigazgató.

Ebben a bizonytalan állapotban eleget biztatott bennünket az áldott lelkü főgymnasiun igazgató, hogy mi ne gondoljunk semmire és senkire, csak olvasgassunk, tanulgassunk a szövelire, nehezen ment a munka. Olyanok voltunk mint a megriasztott nyáj, mert „lehullott nekünk a mi fejünk koronája.”

Hogy lesz, mint lesz?

Tépelődünk. Szigorú ember lesz-e az utód, vagy jóindulatú? Végre a miniszter megkönyörült rajtunk levette vállainkról a nehéz gondot, kinevezte az új helyettes főigazgatót: Lutter Jánost.

Megnugodtunk...

Igy pusztulunk, vesszünk évről-évre, szomorúan tekintünk vissza a múltba és elsomorodva tapasztaljuk, hogy a lepergett 16 esztendő nem sok örömet, de annál több meglepetést, fájó aggodalmat hozott megsebzett szívünkre.

A többi, kedves társakról keveset tudok. A rohanó idő mindig tovább visz a drága emlékü óráktól miket együtt töltöttünk.

Éveink múltával a feledés fátyola borul teteteinkre. Az elmondottak után nem is merészkedem utánnuk kérdezősködni, hát ha még több csapást kellene megtudom!

A mit elmondtam, az tény.

Nem egy beteges agy képzelődése, nem fiktív mese, hanem megtörtént igaz valóság. Ime így kísértette a malum omen lépten-nyomon annyi éven át, megrontva édes örömeinket, legázolva a mult gyönyörködött emlékeit...

Ez a kép a birtokomban van.

Tizenhat esztendő óta szobámnak szomorú ékesége.

Ennyi idő óta pihen háborítlanul és most sem bolygattam volna meg esendes nyugalmát, ha egy megrázó esemény újra fel nem riaszt szenderegésemből.

A napokban olvastam a hazai lapokból, hogy a felejtethetetlen akkori osztályfőnökünket „megrongált egészsége iránti tekintetből” az ország fővárosából Veszprémbe helyezték át pihenőre.

En tudom mit jelent ez a „pihenés.” Ismerem nagyon jól az én szelid arcú betegemet. Mert nagyon beteg ő. Megette a sok munka az ő életterét. Tehát a vezér is ki áll a sorából.

A mi osztályunk — ugyálszik tanárostul — taulóstól a malum omen hatása alatt nyögi az élet nyomasztó fázisait.

Asbóth Viktor.

— **Egy derék pap halála.** Lőrök Béla, balasagyarmati róm. kath. segédlelkész, plebánus helyettes, mint őszinte részvétellel értesülünk a napokban, Balassa-Gyarmaton, rövid szenvedés után, egész váratlanul meghalt. A boldogult, alig 32 éves ifjú lelkész, mint minoritarendű szerzetes, pár évvel ezelőtt Kézdivásárhelyen működött előbb mint káplán, majd mint h. plebánus s e minőségében kiváló buzgalmat fejtett ki városunkban a hitélet felélénkítése, megerősítése s a templom újraalakítása érdekében. Ezért korai halála általános részvétet fog keltetni, annál inkább, mivel a boldogult agy szülőinek egyetlen támasza volt. Nyugodjék békességben!

— **Halálozás.** Szabó Jenőt, a kézdivásárhelyi ev. ref. egyházközség kitűnő papját, lapunk kiváló munkatársát súlyos csapás érte: édes atyja Kolozsvár egyik köztisztviselőjében álló derék poigára, f. hó 15-én, hosszas szenvedés után elhunyt. A ki szépszávu, gyönyörű szóoklataival, szívhez szóló imáival oly sokszor megvigasztalta főleg a szerető hűveit költő az elhunyt jó atyának találgatni szívének bánatára igaz vigasztalást nemcsak hűvei, de az egész város lakóinak őszinte, részvételében.

— **Szerencsétlenül járt Opra János** orosz-alvi illetőségű napszámos Kézdivásárhelyen a főtéren lévő egyik házépítésnél. A régi ház pin-céjének bontását bontották el többen; Opra János egy alsó fal szegletkövének fogott neki csákánnyal, társai hiába figyelmeztették, ő nem hagyta

félbe e munkát s mielőtt kifeszítette a nagy követ a felette álló fal rázuhant s odatemette Opra Jánost. Haldokolva vitték a Rudolf-kórházba, hol még az nap iszonyu kínok között meghalt a szerencsétlen ember

HIVATALOS RÉSZ.

Háromszékvármegye Alispánjától.

Szám 19519—1901.

Szabályzat

a törvényhatóság levéltárában őrzött képviselő választási jegyzőkönyvek, a szavazatszedő küldöttségek je-
zőkönyvei, a szavazási rovatos iver, nemkülönb a választók névjegyzékének példányairól kiadandó teljes vagy részleges másolatokért fizetendő díjakról.

1. §.

Az 1899. évi XV. t.-cz. 163. §-a értelmében a jelen szabályzat címében jelzett s a vármegye levéltárában őrzött okmányokról magán vagy hivatalos használatra az eziránt a vármegye alispánjához intézett, 1 koronás bélyeggel ellátott kéresem 8 napon belül elismervény ellenében másolatok adatként ki a következő díjak mellett:

Magánhasználatra bélyeg nélkül:

a) jegyzőkönyvek, szavazási rovatos iver, nemkülönb a választók névjegyzéke után másolási díjba ivenként 2 korona fizetendő;

b) ugyanezen okmányok hitelesítési díjába ivenként egy korona;

Hivatalos használatra bélyeggel:

A másolatokért és hitelesítésekért ugyan a fenti díjak fizetendők, de minden iv 1 koronás bélyeggel látandó el.

2. §.

Minden megkezdett iv egy teljes ivnek számítatik.

3. §.

A másolásért fizetendő díjak felerészben a másolást teljesítő irnok részére, más felerészben a hitelesítési díjakkal együtt a vármegyei tisztviselők nyugdíj alapja javára - a másolatok átvétele alkalmával azonnal fizetendők.

4. §.

A másolatok a törvényhatósági jegyzők egyike által hitelesítettnek.

5. §.

Jelen szabályzat a mai naptól kezdve érvénybe lép.

Sepsi-Szentgyörgy, 1901. szeptember 13-án.

Szentiványi Miklós,
alispán.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly

Kiadó lap tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Hirdetések.

Sz. 4543.—1901.
tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Nagy Lajosné Szabó Amália végrehajthatónak Jancsó Dániel és neje Csekme Teréz végrehajtást szenvedett elleni 2000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Kézdivásárhely városban fekvő a kézdivásárhelyi kántai 258 sz. tkjvben A + a. foglalt 463 hrsz. ingatlanra 100 koronában a 470 hrsz. ingatlanra 1200 koronában ezennel megállapított kikiáltási

árban, az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi november hó 12-ik napjának d. e. 9 órákor a telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában a kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi törvényezikk 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhe-

lyezésér 1 kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Kézdivásárhely, 1901. évi augusztus hó 27-én.

(129. 1—1.)

Dr. Nagy,
kir. törvénzéki bíró.

Szám 251—1901.

Hirdetmény.

A nagyszabon 12-ik vonatesapat-tól az őszi vonatgyakorlatok befejezte után a kisorolásra kerülő tenyészőkre alkalmas kanczák egyszáz

korona vótélárban érdemes kis tenyészőknok fognak átengedtetni.

Felbivom mindazon tenyészőket, kik ilyen kanczákat vásárolni óhajtanak ebbeli szándékukat a Háromszékvármegyei gazdasági bizottság elnökségének jelentsék be.

Megjegyeztetik, hogy ezen állatok, miután a vonatesapatnál alkalmaztattak, jóhámos lovak és tenyészhibáktól mentesek.

Kisebb gazdák és bitokosok ezen vásárlására a gazdasági bizottság esetleg kamatmentes előlget ad.

Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1901. évi szeptember hó 13-án.

(128. 1—1.)

Potsa József,
főispán elnök.

A t. butorvevők

beesés figyelmébe van szerencsém ajánlani Kézdivásárhelytől az ev. ref. templommal átellenben nagy vásártéren felhalmozott

butor raktáramat,

a hol állandóan raktáron vannak: szalon-, ebédli és hálószoba berendezések, ruha és étsekrengyek, szalon- és ebédli asztalok, ágyak, mosdó és éjjeli szekrények; továbbá: magas, félmagas, háttas és hálószerű dírányok, garnitúrák, matraccok, fali és toa-
blak tükrök, nád, és préselt ületű hajlított székek, ablak carnisok, stb., melyeket mind honi gyárból készreztvén be, azon helyzetben vagyok, hogy azokat olcsó árak mellett a legszebb kivitelben árusíthatom el.

Kitűnő tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butor-raktáros.

31.564. VII. a. sz. m. kir. Belügyminis. ter.

Erdély legkitűnőbb új ásvány- és gyógyvize: Bodok sültópataki

„VILMA-FORRÁS.”

A „Vilma-forrás” vize egyike a legkedvezőbb vegyi összetételű földes alkalikus ásványvizeknek. Mint gyógyviz orvosi tekintélyek által javalva van: a légző szervek és gyomorhurutos bántalmainál, emésztési hiányoknál, étvágytalanságnál, a húgyszervek hurutos bántalmainál, esont képződésnél és Brighth kóránál stb.

Mint élvezeti víz kristály tisztasága és kellemes savanykás ízénél fogva páratlan ásványviz.

BIZONYÍTVÁNY.

A sültópataki „Vilma-forrás” ezim alatt forgalomba lévő gyógyvizet sikerrel alkalmaztam mind ama betegségekke szemben, melyek ellen hasonló összetételű ásványvizek szoktak alkalmaztatni.

Kolozsvárt, 1901. április 12-én.

professor Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

Főraktár: Kovács Sándor urnál Kézdivásárhelyen.

Szétküldési központ: Sepsi-Bodok.

Barabás Ferencz,

21. 12 - 0.

gyógyszerész a „Vilma-forrás” kezelője